

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, *Υπέρ Μαντιθέου* §§7-8

A1.

1 – Σ, 2 – Σ, 3 – Λ, 4 – Λ, 5 – Σ

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, *Δήμου καταλύσεως άπολογία* §18

Επισήμανση: Το συγκεκριμένο παράλληλο κείμενο αναφέρεται, όπως και το πρωτότυπο κείμενο, στην κατηγορία της συνεργασίας με το καθεστώς των Τριάκοντα. Κοινό τόπο των δύο αποσπασμάτων αποτελεί όχι μόνο η αποστασιοποίηση των δύο κατηγορουμένων από τις πρακτικές και μεθόδους του καθεστώτος των Τριάκοντα αλλά και από τα κριτήρια που θέτουν για την αξιολόγηση του πολίτη, προτάσσοντας εκείνο της μη διάπραξης αδικιών προς τους συμπολίτες τους. Θα μπορούσε, επίσης, να εξεταστεί και ο κοινός τρόπος διεκδίκησης της εύνοιας του ακροατηρίου από τους δύο ομιλητές.

B4.

παραδοθέντα, γράμμασιν, ήξιουν, Όρω, καταψεύσασθαι

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Ξενοφών, *Ιέρων*, κεφ. 5 §§ 1.1-3.4

Ενδεικτικές νεοελληνικές αποδόσεις

Θα σου πω κι ένα άλλο από τα δυσάρεστα που παθαίνουν οι τύραννοι, Σιμωνίδη. Αυτοί, παρ' όλο που αναγνωρίζουν τους γενναίους, τους σοφούς και τους δίκαιους όχι λιγότερο απ' ότι οι ιδιώτες, τους φοβούνται μάλλον παρά τους θαυμάζουν τους ανδρείους, μήπως και τολμήσουν κάτι για χάρη της ελευθερίας· τους σοφούς μήπως και μηχανευτούν κάτι τους δίκαιους, μήπως τους θελήσει το πλήθος για κυβερνήτες του. Κι όταν οι τύραννοι από το φόβο τους τούς ξεπαστρέψουν αυτούς, ποιοι άλλοι θα τους μείνουν για να τους χρησιμοποιούν εκτός από τους άδικους, τους έκλυτους και τους δουλοπρεπείς; Τους άδικους τους εμπιστεύονται, γιατί κι αυτοί φοβούνται, όπως οι τύραννοι, μήπως η πόλη

Θα σου πω, Σιμωνίδη, και ένα άλλο δυσάρεστο πάθημα τυράννων. Αυτοί ξέρουν πολύ καλά και τους σεμνούς και τους σοφούς και τους δίκαιους πολίτες, αλλά αντί να τους εκτιμούν τους φοβούνται· άλλους - τους ανδρείους- μήπως και αποτολμήσουν κάτι για χάρη της ελευθερίας τους, άλλους δε, τους σοφούς, μήπως μηχανευτούν κάτι εναντίον τους και τέλος, τους δίκαιους, μήπως επιθυμήσει ο λαός να τον κυβερνήσουν αυτοί. Όταν όλους αυτούς τους απομακρύνουν από φόβο, ποιοι άλλοι απομένουν για να τους χρησιμοποιήσουν, παρά οι άδικοι, οι ανήθικοι και οι δουλοπρεπείς; Οι άδικοι προσελκύουν την εμπιστοσύνη των τυράννων γιατί δεν φοβούνται ότι αν καμιά φορά

κάποια μέρα γίνει ελεύθερη και ασκήσει πάνω τους την εξουσία της· τους έκλυτους εξαιτίας της ελευθερίας δράσης που έχουν προς το παρόν και τους δουλοπρεπείς, επειδή αυτοί δεν έχουν καμιά αξίωση να είναι ελεύθεροι. Μου φαίνεται λοιπόν δυσάρεστο κι αυτό το πάθημα: άλλους να θεωρείς χρηστούς άνδρες κι άλλους να είσαι αναγκασμένος να χρησιμοποιείς. Επιπλέον, ο τύραννος είναι αναγκασμένος να αγαπά την πόλη του · γιατί χωρίς αυτή δεν μπορεί ούτε να υπάρξει ούτε να ευτυχεί · η τυραννία όμως αναγκάζει τους τυράννους να εγκαλούν την ίδια την πατρίδα τους.

Μτφρ. Λ. Τρουλινός. 1994.

Γ4.

1 – β, 2 – α, 3 – α, 4 – α, 5 – β

ελευθερωθούν οι πολιτείες θα ανατεθεί η εξουσία στους αδίκους αυτούς. Τους ανήθικους τους εμπιστεύονται γιατί δεν ενδιαφέρονται παρά για την παρούσα εξουσία, ενώ τους δουλοπρεπείς τους θέλουν γιατί ούτε για τον εαυτό τους δεν διεκδικούν την ελευθερία. Πιστεύω, λοιπόν, πως και τούτο το πάθημα είναι δυσάρεστο, δηλαδή αυτούς που τους θεωρείς ως χρηστούς άνδρες να μη μπορείς να τους χρησιμοποιήσεις κι αυτούς που δεν εκτιμάς ν' αναγκάζεις να τους χρησιμοποιείς. Ακόμα πρέπει ο τύραννος ν' αγαπά την πόλη του, γιατί χωρίς την πολιτεία δεν μπορεί ούτε να υπάρξει, ούτε να ευδαιμονεί. Η τυραννίδα, όμως, αναγκάζει τους τυράννους να κακομεταχειρίζονται και τις ίδιες τους τις πατρίδες και να τις μειώνουν με τα διάφορα μέτρα τους.

Μτφρ. Τ. Βουρνάς. 1984.